

2016-08-24

Till
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm
u.registrator@regeringskansliet.se

Remissvar gällande promemorian Studiestartsstöd – ett nytt rekryterande studiestöd U2016/02685/SF

Riksförbundet Vuxenutbildning i Samverkan, ViS, är en branschorganisation för vuxenutbildare. Organisationen representerar offentliga och privata vuxenutbildare över hela Sverige. ViS har inbjudits att lämna synpunkter på förslag gällande Studiestartsstöd – ett nytt rekryterande studiestöd.

Sammanfattning

ViS ställer sig i huvudsak positiv till studiestartsstödet som vi bedömer kommer att vara betydelsefullt i arbetet med att rekrytera deltagare till grundläggande och gymnasial utbildning.

Synpunkter

I förslaget framgår att kommunerna ska samverka med Arbetsförmedlingen i rekryteringsarbetet. ViS anser att det är viktigt att Arbetsförmedlingen får motsvarande uppdrag att samverka med kommunerna och att samverkan ska utgå från lokala förutsättningar. Om samverkan sker på ett bra sätt kommer det att vara till fördel för både individer och samhälle.

ViS anser att det är otydligt huruvida studiestartsstöd kan ges för särskild utbildning för vuxna. ViS bedömer att särskild utbildning för vuxna bör omfattas av reformen.

ViS ser positivt på stödet som ett verktyg i rekryteringsarbetet men anser att möjligheten till att använda det inte bör, såsom föreslås i promemorian, begränsas till de som har varit anmälda som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen under sex månader före prövning av ansökan om studiestartsstöd.

ViS menar att svårrekryterade personer med stort utbildningsbehov kan återfinnas bland de som är anmälda på Arbetsförmedlingen men också bland de som inte är anmälda där. Det finns personer som står långt från arbetsmarknaden och som kanske lever i utanförskap som för att komma in i samhälls- och arbetslivet skulle behöva delta i utbildning. Även för denna grupp skulle kommunen vara betjänt av att kunna använda studiestartsstödet i rekryterande och motiverande syfte.

CSN bör vara den myndighet som prövar och beslutar om studiestartsstödet i enlighet med förslaget. Kommunerna kan inte hantera denna process utan en mycket omfattande utbyggnad av administration som kräver resurser.

Ett stort ansvar läggs på kommunen att fastställa riktlinjer samt ansökningstid och ta in ansökan för studiestartsstödet. För att kunna fullgöra denna uppgift är det viktigt att kommunen har lång framförhållning om hur många platser kommunen har till förfogande för studiestartsstödet. Kommunen kommer också att behöva avsätta resurser för planering, hantering och uppföljning av studiestartsstödet. ViS anser att kommunerna måste kompenseras för detta.

I promemorian föreslås att möjligheten för studerande, som går vidare till högskolestudier, att skriva av studielån tagna i samband med behörighetsgivande studier avskaffas. ViS anser att avskrivningsmöjligheten bör finnas kvar. Möjligheten är betydelsefull för den studerande och gynnar en breddad rekrytering till högskolan.

ViS anser att framlagt förslag om studiestartsstöd ytterligare stärker behovet av en nationell betygsdatabas för vuxenutbildning för att med säkerhet kunna bedöma den sökandes tidigare utbildning. Idag kan bedömningen av tidigare utbildning endast ske med utgångspunkt i de dokument som den sökande lämnar, vilket ViS inte anser är tillräckligt rättssäkert.

ViS delar uppfattningen att studiestartsstödet och därtill kopplade IT-stöd, utvecklad samverkan etc. kan vara positivt för såväl den enskilde och kommunen som den lokala arbetsmarknadssituationen. Samtidigt måste det konstateras att förslaget innebär en hel del tillkommande uppgifter, ansvar och arbete som åläggs kommunerna. Detta innebär en merkostnad som kommunerna borde kompenseras för, vilket också påtalats ovan. I promemorian påtalas att det föreslagna studiestartsstödet kommer att minska behovet av ekonomiskt bistånd och att kostnaderna för ekonomiskt bistånd beräknas minska mer än de administrativa kostnaderna ökar med anledning av arbetet med studiestartsstödet. ViS anser att beräkningarna är osäkra och att påverkan på försörjningsstödet kan variera stort mellan olika kommuner, bl.a. beroende på vilka möjligheter som idag erbjuds vad gäller studier med bibehållet försörjningsstöd.

ViS vill i detta sammanhang också betona vikten av att studiestartsstödet aldrig primärt får ses som ett sätt att minska försörjningsstödet. Syftet måste vara att stödja rekryteringen till utbildning och motivera till studier. Ett minskat försörjningsstöd kan däremot ses som en positiv effekt av att fler kommuninvånare skaffar sig den utbildning som behövs för en etablering på arbetsmarknaden och egenförsörjning.

Jonas Jonsson
Ordförande
Vuxenutbildning i Samverkan